

Politiskar broytingar í 90

VIÐ ársbyrjan er altíð vanligt at meta um útlitið fyri komandi tíð, vinnuliga, mentunarlaga og eisini politiskt.

SO nógv óvantað hendi á politiska leikpallinum í farna ári, at ein neyvur væntar tær stóru broytingarnar aftur í 1990. Hetta skal tó sigast við einum stórum fyrivarni, tí tær reimingar, sum vóru í samgonguni millum júl og nýggjár, bera allar á tað borðið, at okkurt óvantað helst fer at taka seg upp longu tíðliga í nýggja árinum.

OKKARA skot er, at tað fer at breyta millum teir báðar fyrrverandi erkafiggindarnar í føroyskum politikki, sambandsflokkinn og tjóðveldisflokkinn. At hesir báðir flokkar so knappliga lögdu ástir saman í fjør, mundi vera av einari orsök aleina, nevnliga henni at halda javnaðarflokkinn uttanfyri alla ávirkan.

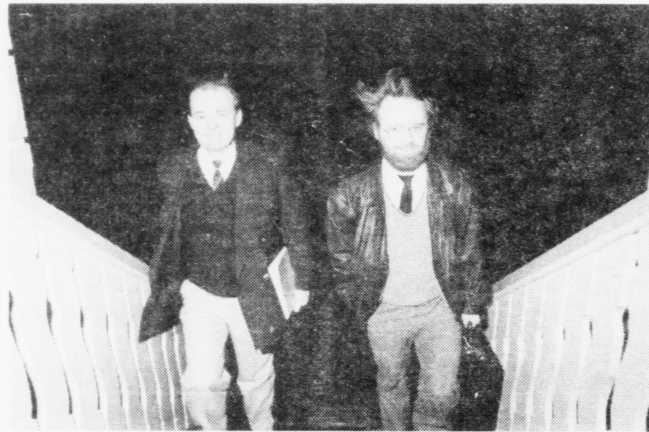
NÚ spyr onkur, hví vit halda, at tað fer at slitna millum samband og tjóðveldi í ár! Jú orsøkin er fyrst og fremst tann, at tað ongantíð hevur verið ætlanin hjá leiðara sambandsflokksins at stjórna landinum saman við tjóðveldisflokkinum alt valseiðið. Fremsta mál sambandsflokksins var at fáa tjóðveldið í sítt lokkanet við at sleppa øllum sínum tjóðskaparmálum - fyri so seinni at tvinga flokkinn út aftur í myrkri.

FORMAÐUR sambandsflokksins hevur spælt hund við so nógvur politiskar andstøðumenn gjøgnum árin, at eisini hetta áttu tjóðveldismenn at vitað og lært av. Men hatur til javnaðarflokkinn var so stórt, at teir gloymdu lokabrogd Paula Ellefsens.

TAÐ manglaði lítið í samgongusliti fyri nýggjár. Sambandið legði tjóðveldismennum eina við, at hildu teir seg ikki til tað, sum teir høvdu skrivað undir í samgonguskjalinum, so var eingin samgonga meira. Tjóðveldið í sínum lag vildi ikki vera við longur, um flokkurin ikki fekk vissu fyri, at ítøkilig tiltøk verða framd í fiskivinnuni - tað, sum plagar at verða nevnt strukturbroytingar.

Hesin samanbresturin endaði við, at sambandið gav seg eitt lítið sindur, meðan tjóðveldið mátti eta tað mesta í seg aftur. Tjóðveldismenn lögdu so sum treyt fyri víðari samarbeiði, at broytingarnar í fiskivinnuni skulu vera klárar innan 9. februar.

SLEPPUR Pauli Ellefsen at ráða, sum hann hevur gjørt tað í sambandsflokkinum higartil, tvs. so gott sum einsamallur, so fer hann aftur at spæla hund við tjóðveldismenn. Hann fer at siga sum so, at tjóðveldismenn kunnu fáa hesa broyting og ikki hesa osfr. "Take it or leave it" verður niðurlagið.

Teir kristiligu aftur í Tinganes í 1990?

TÁ verða tjóðveldismenn so noyddir til at kvitta við sambandið og fara úr samgonguni, tí teir kunnu ikki framhaldandi útseta ultimativu krøv síni til sambandið.

OG hetta er júst tað, sum sambandsformaðurin ynskir. Nú heldur onkur, at nýval verður úrslitið. Men nei, sambandsformaðurin fer nú beina leið til teir kristiligu og bjóðar teimum sessin hjá tjóðveldinum. Fólkaflokkurin, sum bara hevur einans ynski, nevnliga at varðveita lögmannsessin og "valdið", fer ikki at muta ímóti. Hann bara hyggur at og ger eftir boðum Paulas.

TEIR kristiligu fara í fyrstu atløgu at spæla fornermaðir, tí Jógvann Sundstein breyt brúðarlýtið teir lögdu saman eftir síðsta val. Men teir vilja heldur enn gjarna út aftur í Tinganes, tí einki er so ræðuligt, sum ikki at vera frammi í ljósinum. Vit minnst, hvussu væl Tordur dámdi sessin í Tinganesi, at hann nærum mátti berast út, tá nýggj samgonga hevði sitið í góðan mánað.

ONKUR vil vera við, at tað var um at vera fast millum Paula og Tord, tá tjóðveldið ikki vildi makka rætt fyri nýggjár. Samráðingar vóru millum hesar báðar flokkar, men tað frættist í krókunum á gamla apoteki, at Tordur ikki tók av, tá avtornaði. Og sjálvandi gjørdi hann ikki tað. Tí hvat skuldi Tordur gjørt sum framtíðar politikari valdur í Suðurstreymi, um hann vendi Landsjúkrahúsini baki! Tordur hugsaði tí fyrst um veljarar sínar, og lat í fyrstu atløgu hinar flokkarnar samtykkja figgjarlógina, sum eitt nú inniheldt órimuligar sparingar á sjúkrahúsinum, sum jú sigst vera hjartamálið hjá Tordi.

Politiskur taktikkur kann hetta kallast, bæði frá sambandsíðu og frá Tordur'sa síðu. Tordur man hava hugsað sum so, at lat bara hinar taka ábyrgdina av figgjarlógini og so kann slitna seinni. Tá seta vit kristiligu sum ófrávikiligt krav at koma upp í eina reint borgarliga samgongu, at skerjingarnar á sjúkrahúsinum

verða ikki framdar eftir einum ári, men at ein langtíðarætlan verður gjørd, soleiðis at skerjingarnar verða gjørdar yvir longri áramál og tí ikki raka so hart.

HVAT fara so fólkaflokkur og samband at siga til hetta krav frá teimum kristiligu! Jú teir fara at vera himmalfegnir, tí teir eru gott greiðir yvir, at samtyktu skerjingarnar eru so burturvið, at tær rætt og slætt lata seg ikki praktisera eftir einum ári. Men tað ber ikki til hjá teimum, sum jú hava samtykt hesar skerjingar, at skula trekkja í land. Tí kemur tað sum ein kærkomin gáva, at teir kristiligu nú fara at seta sum krav fyri at fara uppí eina samgongu - og harvið forða einum nývali - at skerjingin í sjúkrahúsvækinum skal broytast. Tvs. at báðir partar hava fingið alt sítt uppá tað turra: Sambandið er sloppið av við tjóðveldið, teir kristiligu sleppa inn aftur í hitan og bjarga "umdømi" sínum í sjúkrahússæktorinum serliga, og fólkaflokkurin ikki at gloyma, hann hevur fingið eitt sítt størsta ynski uppfyllt, nevnliga ta reint borgarliga samgongu, sum hann visti á longu valkvøldið, men sum Pauli Ellefsen alla tíðina hevur forðað. Og so skulu vit heldur ikki gloyma, at tað hevur eydnast Paula Ellefsen at spæla teir báðar stóru andstøðuflokkarnar, javnaðarflokkinn og tjóðveldisflokkinn upp ímóti hvørjum øðrum við at frygikla tjóðveldinum at teir í heila takið fóru at fáa nakað burtur úr við at kvetta við javnaðarflokkinn og velja sambandið ístaðin. Roknistrykkið hjá Paula gongur upp.

HVAT so spyrja fólk! Jú sum ikki einaferð er tað aftur formaður sambandsflokksins, sum dregur tað longesta stráðið. Tað verða hann og flokkur hansara, sum fáa flestar fyrimunir av makaskiftinum í Tinganesi.

TEIR kristiligu fáa ein landsstýrissess, og so er ein eftir til samband ella fólkaflokk. Um henda verður eingin telving, sambandið rætt og slætt krevur henda, tí fólkaflokkurin hevur jú framvegis

løgmann. So antin má fólkaflokkurin avgeva lögmannsessin til sambandið ella lata sær lynda, at sambandið fær sín triðja landsstýrismann. Og hetta skulu tit vita dýmar formanni sambandsflokksins. Tí nú kann hann rættliga byrja at reka valstrið. Við at seta sín triðja landsstýrismann í Norðoyggjum ætla sambandið at royna at fáa mann valdan aftur á ting í hesum valdøminum. Aftur ein partur av taktiska spæli Ellefsens. Og sæð út frá atkvøðudyrking kanska ikki so býtt heldur.

NÚ fer lesarin kanska at spyrja: men hvat við upprunliga kravi Paula Ellefsens um ikki at fara upp í eina borgarliga samgongu, har Óli Breckmann, Jógvann við Keldu ella Svend Aage Ellefsen eru 17. maður! Til tað er at siga, at nú hevur sambandið fingið so nógv burtur úr reint politiskt, at hesum kravi víkja teir frá. Tað hevur nevnliga eydnast Paula Ellefsen við sínum "at spæla hund politikki" fyrst at fáa fólkaflokkinn niður við nakkannum og síðandi eisini tjóðveldisflokkinn.

HESIR báðir flokkar hava, tann eini fyrst at fáa lögmannsessin og hin fyrst at halda javnaðarflokkinn uttanfyri, fullkomiliga givið seg inn undir øll tey krøv, sum Pauli Ellefsen hevur sett teimum. So tað má sigast, at formaður sambandsflokksins hevur dugað sína leiklut til fulnar.

OG sjálvandi er formaður sambandsflokksins ikki so bangin fyrst 17. manninum longur. Svend Aage Ellefsen er longu kropin til krossin og hevur slept kravi sínum um undirsjóvartunnil og Jógvann við Keldu er so snopin av teimum mongu avdúkingunum av ábyrgdarleysa politikki hansara í Klaksvík, at teir báðir fara ikki at vera nøkur forðing. Og hvat viðvíkur Óla Breckmann, so hevur hann hálva árið víst, at hann kann lata vera at leggja eftir sínum samgongumonnum. Og tá blaðið so kemur úr aftur einaferð, tá hevur stavnamaðurin jú fingið sítt høvuðsýnski uppfyllt, nevnliga eina reint borgarliga samgongu, og kann hann tísil blaka óhumskuna eftir javnaðar- og tjóðveldisfólki, ið eisini er tað honum hóvar best. At so teir kristiligu eru slopnir uppí part aftur kann stavnamaðurin so bert gleðast um, so fegin hann hevur verið um teir.

TAÐ verður tísil meira og meira eyðsýnligt, at bríkkarnir hjá Paula Ellefsen eru við at koma uppá pláss. Hann hevur við sínum taktiska spæli at enda megnað at umgyrða seg við teimum beru jasigarum. So væl hevur hann telvað, at tað fer einki at vera til hindurs fyri at reka reinan sambandspolitikk restina av valseiðinum. Tillukku Pauli.